

Europeiska gemenskapernas kommission
Att Generalsekreteraren
Rue de la Loi 200
B-1049 Bryssel
Belgien

Anmälan om fördragsbrott

1. Rätten till fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och människor utgör EU-projektets fundament. På denna bas sammanfattas en gemensam värdegrund inom EU som bygger på marknadsekonomi, demokrati och ickediskriminering.

Regleringen av betalningsströmmar faller naturligt inom ramen för fri rörlighet för såväl tjänster som kapital. Gränsen för den fria rörligheten sätts genom EU-fördrag och direktiv samt genom med dessa fördrag/direktiv konsistent nationell lagstiftning. Beslut i de konkreta ärendena tas av de nationella rättsvårdande myndigheterna, såsom t ex domstolar, som har att ta beslut som är fördrags/direktivkonforma.

2. VISA och Mastercard är de två största betal- och kreditkorterna i världen; totalt står de för mer än 80 % av marknaden. Affärsidén är att erbjuda ett säkert och snabbt världsomspännande system för betalningsströmmar. De båda korten har det gemensamt att de ägs av en rad olika finansiella institutioner utom och inom EU, med ett i praktiken anonymt ägarskap som utgör den enskilt starkaste privata finansiella makten i världen.

VISA Europe är ett självständigt bolag, ägt av Europeiska banker. Enligt VISA Europe så betalades 1 av 8 Euro (dvs 12,5 % av varje enskild transaktion) med hjälp av Visakort i Europa under 2010. Det handlar bara i Europa om 10 miljarder transaktioner till ett värde av drygt €1 biljon, dvs 1.000 miljarder €!

Avtalsrelationen mellan konsument, bank och kortbolag är uppbyggt i en komplicerad rättslig form, där beslutsfattandet anonymiserats och konsumenten står inför ett faktiskt marknadsmonopol, där denne tvingas antingen vara med på samtliga de villkor det anonyma ägandet, av vilket skäl det måste vara, ställer upp, eller acceptera att stå utanför varje möjlighet att delta i normala vardagliga betalningsströmmar. De nationella kontrollorganens, liksom de av EU etablerade kontrollorganens, agerande är därför här av helt avgörande betydelse för genomförandet av "the Rule of Law".

3. I början av december 2010 beslutade Mastercard och VISA att stoppa alla transaktioner till Wikileaks. Beslutet har fattats informellt, någon uppsägning gentemot kortinnehavarna rörande tjänsten har inte kommunicerats, avtalet mellan kortinnehavare, bank och VISA/Mastercard till trots, och kortinnehavarna har inte ens meddelats beslutet annat än genom journalistisk text i massmedia.

Som skäl har i media angivits att sajten Wikileaks "laglighet" (legality) har satts ifråga, oklart av vem. Vi kan konstatera att den på initiativ av VISA själv genomförda oberoende granskningen av Wikileaks, och dess donationsadministrerande på Island baserade organisation Sunshine Press, gav vid handen att man inte funnit någon som helst olaglighet begånget vid något enda tillfälle av de två organisationerna. Vi kan också konstatera att det varken i USA eller inom EU finns något rättsligt beslut, varken delstatligt, federalt, unionsbaserat eller nationellt, innefattande krav på sanktioner mot Wikileaks. Det finns inte ens i något av dessa områden en på brottsmisstanke inledd förundersökning. Inte heller har något internationellt organ, såsom t. ex. FN eller EU beslutat om sanktioner – frågan har inte ens rests. Sammanfattningsvis befinner vi oss alltså i en situation där några individer utan personligt ansvar, på eget initiativ och styrd av egna, icke redovisade, skäl, med ensam kontroll över kanske mer än 20 % av alla penningtransaktioner inom EU, beslutat blockera en av de mest centrala demokratiaktörerna i världen, och beslutat göra detta tills vidare. Agerandet är exempellöst i EU:s historia.

4. VISA och Mastercard har beordrat delägarna att vägra transaktioner till Wikileaks och Sunshine Press. Min bank, liksom andra banker i Sverige, är fast i VISA och Mastercard, vars marknadsdominans nu är sådan att om de

väljer att lämna samarbetet kommer det att innebära de riskerar bankens fortsatta existens. Samtidigt skulle det förhållandet att jag behöll mina kort innebära att jag medverkade i att finansiera en verksamhet som det visat sig saknar varje form av respekt för såväl "the Rule of Law" som de grundvärden som åtminstone två av EU:s fundament vilar på; fri rörlighet för tjänster respektive kapital. Bara inom EU och bara såvitt avser VISA genererades på kortavgifter och procent på köpesumman en intäkt om 879 miljoner € 2010!

"Det finns saker man måste göra, annars är man bara en liten lort", säger Jonatan till sin lillebror Karl i Astrid Lindgrens berömda saga om Bröderna Lejonhjärta. När VISA och Mastercards beslut blev känt tvingades jag alltså avsluta båda korten, i avvaktan på att beslutet hävdes. Det innebar att jag därmed också avskars från varje möjlighet att handla på nätet samt ta ut kontanter i bankomat.

Det har sagts att "Throughout history, it has been the inaction of those who could have acted; the indifference of those who should have known better; the silence of the voice of justice when it mattered most; that has made it possible for evil to triumph", och jag tror att detta stämmer. I egenskap av professor i rättsvetenskap, och som ett led i vägran att vara en indifferent lort, valde jag därför att den 26 januari innevarande år anmäla VISA's och Mastercards åtgärd till de svenska kontrollorganen med särskilt ansvar i dessa frågor; Konkurrensverket respektive Finansinspektionen. Anmälan framgår av bilaga 1 (sedan anmälan har EU-domstolen i ett förhandsavgörande förklarat att Telia, ett bolag som är marknadsdominant men varken till betydelse för samhällsekonomin eller såvitt avser marknadsdominans kan jämföras med VISA/Mastercard, bara genom s.k. marginalklämning kan ha gjort sig skyldig till missbruk av dominerande ställning!).

5. Konkurrensverket har i skrivelse den 16 februari innevarande år förklarat att de inte tycker VISA/Mastercards agerande är så allvarligt att det, med beaktande av de prioriteringar verket säger sig måste göra, finns anledning att granska det närmare. Detta innebär, enligt Konkurrensverket, dock inte att man därmed utesluter att det handlar om ett brott mot konkurrensreglerna (bilaga 2).

Den svenska Finansinspektionen meddelade via mail den 9 februari att man menar att varken VISA eller Mastercard tillhandahöll betaltjänster (sic!), och att anmälan på grund därav inte kunde behandlas (bilaga 3). När jag bad om ett formellt beslut i frågan meddelade Finansinspektionen, även denna gång via mail, dels att man inte hade för avsikt att fatta något sådant formellt beslut, dels att jag inte var berörd, och därför saknade talerätt (bilaga 4).

I Norge, vårt grannland, beslöt den norska systerorganisationen – vars instruktioner och uppgifter är desamma som i Sverige – att såsom initiativärende redan i december 2010 gripa in mot det norska bolag Teller som hanterar VISA och Mastercardtransaktioner i landet, och som av VISA respektive Mastercard blivit beordrade att stoppa transaktioner till Wikileaks samt Sunshine Press.

Jag påstår a) att frågan är ytterligt relevant och av avsevärd betydelse såväl för det svenska finansiella systemet som för Sveriges (och andra EU-länders) suveränitet, b) att jag är berörd, och således enligt svensk lag saklegitimerad, samt c) att frågan rör såväl Konkurrensverkets som Finansinspektionens kärnuppgifter, t.o.m. utgör den kanske viktigaste frågan de haft att behandla i myndigheternas historia. Tydligast framstår väl detta om vi ersätter Wikileaks med vilket annat bolag som helst, som skulle kunna tänkas av något skäl ådra sig de anonyma makthavarnas i VISA/Mastercard missnöje: kanske anser de att man inte skall få köpa en Saab, eller en Volvo, med användande av sitt VISA/Mastercardkort, kanske anser de att man inte bör köpa en resa till Grekland eller Kuba, kanske anser de att alkohol eller tobak är skadligt, och därför ensidigt ålägger anslutna banker att inte förmedla sådana betalningar.

6. Enligt artikel 63 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska alla restriktioner för kapitalrörelser vara förbjudna, om det inte återfinns särskilt stöd för sådana i fördraget. Artikel 65 ger medlemsstater rätt att begränsa kapitalrörelserna, men inte diskretionärt och aldrig såsom ett medel för godtycklig diskriminering. Det görs gällande att det beslut som VISA och Mastercard tagit saknar rättslig grund och till sitt syfte avser att skada Wikileaks och förhindra eller åtminstone försvåra Wikileaks försök att förse försvarare av mänskliga rättigheter med verktyg för

säker information, så att Wikileaks inte längre skall kunna nå ut till en internationell allmänhet för att sprida information om övergrepp.

Artikel 102 i fördraget innehåller vidare regler som förbjuder missbruk av dominerande ställning på den inre marknaden. Artikel 104 föreskriver, i enlighet med subsidiaritetsprincipen, att detta förbud i första hand skall upprätthållas av myndigheterna i varje medlemsstat (i Sverige i första hand av Konkurrensverket samt Finansinspektionen i samverkan). Artikel 105 anger att även Kommissionen, oberoende av artikel 104, på eget initiativ kan undersöka förmodade överträdelser av dessa principer. Sedan van Gend & Loos 1963 framgår det att medborgare i enskilda medlemsstater kan åberopa gemenskapsrätten direkt inför det egna landets myndigheter. Av min anmälan (bilaga 1) framgår att så skett, men av bilagorna 2-4 att de relevanta svenska myndigheterna vägrar granska det rättsenliga i VISAs respektive Mastercards agerande.

Jag påstår att jag har samma rätt som andra EU-medborgare att komma i åtnjutande av reglerna om fri rörlighet för tjänster och kapital, och att Sverige som medlemsstat har ett ansvar gentemot mig, och alla andra som vägrar vara lortar, för att denna rättighet iakttages av svenska myndigheter och inte bara är en fiktion (Frankovitch m fl 1991). Konsumentskyddskraven skall enligt fördragets artikel 12 beaktas även när unionens verksamhet *genomförs* – det är inte tillräckligt att författningsregleringen är tillfyllest.

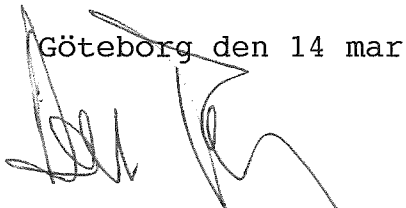
7. Med åberopande av vad som ovan anförts får jag härmed i egenskap av EU-medborgare anmäla Sverige för fördragsbrott. Såvitt jag förstår kan ärendet, för det fall inte rättelse uppnås genom kontakter med medlemslandet, av Kommissionen föras vidare till Europeiska Unionens Domstol. Det skulle i detta fall närmast röra sig om en passivitetstalan med stöd av artikel 265. Europeiska Unionens domstol har rätt att med stöd av artikel 279 föreskriva nödvändiga interimistiska åtgärder. Sådana är till sin natur av skyndsam karaktär. Jag får därför yrka att Kommissionen ålägger Sverige att tillse att behöriga nationella organ, företrädesvis Konkurrensverket och Finansinspektionen, interimistiskt ålägger VISA samt Mastercard av omedelbart avbryta sanktionerna mot Wikileaks och Sunshine Press alternativt omedelbart

vänder sig till Europeiska Unionens Domstol med ett motsvarande yrkande.

Mitt huvudyrkande är, naturligtvis, att VISA och Mastercard åläggs att avbryta varje form av åläggande gentemot sina medlemsföretag att vägra vidarebefordra betalningsöverföringar från medlemsföretagens kunder till Wikileaks och Sunshine Press, i vart fall fram till den dag det finns ett nationellt eller internationellt beslut fattat i behörig rättslig ordning av relevant juridiskt organ, företrädesvis domstol. Sådant beslut kan fattas i enlighet med artikel 75, för det fall någon skulle påstå att denna ens kan göras aktuell och då kan lägga fram substantiella bevis därför – just denna artikel, som ju ändå varit så omdiskuterad, lyfter fram det absoluta kravet på nödvändiga bestämmelser om rättsliga garantier, uteslutande varje möjlighet till diskretionärt agerande, på sätt som de två svenska myndigheterna Konkurrensverket respektive Finansinspektionen snabbt accepterat.

8. En anmälan med korresponderande innehåll har också sänts till Europeiska Ombudsmannen. Till anmälan bifogas såsom attachment åberopade bilagor, dvs anmälningar till svenska Konkurrensverket respektive Finansinspektionen, samt de svar som erhållits från dessa. Jag ger Kommissionen tillåtelse att avslöja min identitet vid kontakter med myndigheter i Sverige. Skrivelsen sänds även via vanlig postbefordran. Jag vill ta del av den eventuella översättning till engelska språket som Kommissionens sekretariat kan komma att göra.

Göteborg den 14 mars 2011

Dennis Töllborg
Professor i rättsvetenskap, dr juris

Fullriggaregatan 13
S-426 74 Västra Frölunda
Sweden
+46-31-7861287
+46-70-6256756
dennis.toellborg@gri.gu.se

Göteborg den 26 januari 2011

Konkurrensverket
103 85 Stockholm

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Anmälan VISA samt Mastercard

1. Genom media framkom i början av december att VISA samt Mastercard beslutat stoppa alla transaktioner till Wikileaks. Något formellt beslut har inte redovisats, och kortföretagens kunder har inte nåtts av detta besked på annat sätt än genom media och konkludent handlande. Någon uppsägning har således inte skett, än mindre någon tydligt angiven orsak, utan beslutet att vägra transaktioner är helt enkelt ett de facto-beslut, ensidigt fattat av ledningarna för VISA respektive Mastercard och har tillkännagivits kortinnehavarna endast genom massmedias försorg. Varken internationella organ, såsom FN eller EU, eller nationella rättsliga instanser i t.ex. Sverige, U.S.A. eller något annat land där VISA och Mastercard bedriver sin verksamhet, har fattat beslut om att transaktioner till Wikileaks skall eller bör stoppas. Inte i något land har ens inletts förundersökning gentemot Wikileaks p.g.a. misstänkt brottslighet.

Lagen om insättningsgaranti (1995:271) föreskriver att ett institut som erbjuder sig att ta emot insättningar är skyldiga att ta emot sådana insättningar av var och en, om det inte finns särskilda skäl däremot (§ 11b). Banker, och VISA och Mastercard ägs av bankerna, tillhör sådana institut som är skyldiga att vidarebefordra insättningar. Stadgandet har införts i svensk lag efter FN:s så kritiserade beslut om individuella sanktioner i det s.k. "kriget mot terrorismen", genom SFS 2004:320.

2. Svea Hovrätt har i dom den 19 januari innevarande år (mål T 10012-08) förpliktigt ett bolag att utge skadestånd p.g.a. missbruk av dominerande ställning, i detta

fall att tillhandahålla en tjänst som de var marknadsdominerande på. Trots den omfattande privatisering som skett i Sverige (liksom i världen i övrigt) de senaste decennierna lever alltså kravet på befordringsplikt kvar vid marknadsdominant ställning. Det saknar betydelse, enligt förarbeten citerade i domen, hur denna dominerande ställning uppkommit, och det krävs varken – såsom i nu aktuellt fall – exploaterande eller utestängande resultat; "Det räcker med att åtgärden objektivt sett har till syfte eller är ägnad att få sådana verkningar".

Beslutet av VISA och Mastercard har motiverats med att det i USA har, av ledande makthavare – dock ej i rättsliga instanser – framförts påståenden om att Wikileaks skulle begå och ha begått brottsliga handlingar. Kortföretagens beslut är endast riktat mot Wikileaks, inte mot andra motsvarande nättaktörer, såsom t.ex. Facebook i Tunisien, Bahnhof eller Wikileaks-liknande aktörer, såsom Openleaks, Svenska Dagbladet, Der Spiegel, The Guardian, New York Times eller Sveriges Television. VISA och Mastercard har inte heller i något annat sammanhang stoppat möjligheter att använda korttjänsten för överföringar av medel till fällda brottslingar, varken sexualbrottslingar, narkotikalangare, mördare eller valuta- och skattebrottslingar, inte heller till uttryckligen odemokratiska organisationer såsom Ku Klux Klan och Legia Nord, eller kriminella nätverk såsom Hells Angels eller banker som tvättar pengar för droghandel i Colombia. Man har inte heller stoppat möjligheten att använda korten som betalningsinstrument vid köp av sexuella tjänster, barnpornografi, droger eller vapen. Beslutet är ensidigt fokuserat på Wikileaks, och är exempellöst.

"Ett företag som är dominerande har ett särskilt ansvar för att inte genom sitt beteende skada en effektiv och icke snedvriden konkurrens ... Det utgör i regel ett missbruk om en part med dominerande ställning avbryter leveranser till en etablerad kund utan att ha objektivt godtagbara skäl till det. Det är den som vidtar åtgärden som har att visa att sådan skäl föreligger", skriver Svea Hovrätt, och hänvisar till Marknadsdomstolen 2002:11.

Sammanfattningsvis finns det inget beslut, varken politiskt eller rättsligt, på någon nivå, varken nationellt eller internationellt, som ens antyder att ett stöd till Wikileaks kamp för demokratiska rättsprinciper skulle vara icke önskvärt – tvärtom har den svenska regeringen så sent som i innevarande månad offentligt förklarat som sin ståndpunkt att man via biståndsmedel avser att "förse försvarare av mänskliga rättigheter i repressiva stater med verktyg för säker information så att de kan nå ut till en internationell allmänhet för att sprida informa-

tion om övergrepp mot mänskliga rättigheter och därmed skapa ökat tryck från omvärlden" (biståndsminister Gunilla Carlsson i Expressen den 21 januari 2011). Nätaktivisterna kallas av ministern för de "nya demokratikämparna", och, skriver hon, "Vi vet att nätet i dag är ett outhärligt verktyg för människorättsaktivister världen över." Wikileaks är denna rörelses främsta symbol och viktigaste aktör; VISA och Mastercards aktion har till syfte att skada och, om möjligt, omintetgöra dess verksamhet.

Om man nu vill i handling stå upp för de principer som den svenska regeringen genom biståndsministern givit uttryck åt, och som svarar mot den värdegrund som större delen av västvärlden bekänner sig till, utesluter det att man understödjer dess faktiska belackare genom att använda dessa kontokortsföretag, därtill därigenom finansierande dem genom kortavgift och den procentandel de tar vid köp med användning av deras kort. I annat fall är man medskyldig; "We must learn that passively to accept an unjust system is to cooperate with that system, and thereby to become a participant in its evil" (Martin Luther King Jr).

Användningen av kreditkort, framför kontanthandel, är idag så omfattande att tillgången till detta inte bara är ett individuellt intresse, utan ett centralt samhällsintresse. Det handlar både om möjligheterna för medborgarna att kunna få tillgång till såväl offentliga som privata tjänster (allt från möjligheten att handla transporter till andra tjänster och även kapital- och konsumtionsvaror) som för samhället i dess helhet att minska risken för brott, minska transaktionskostnader och öka omsättningen. Med handlande på kort följer därtill normalt också försäkringsskydd, också det ett såväl individuellt som samhälleligt intresse. Sammanfattningsvis har korthandeln i allt väsentligt slagit ut kontanthandeln och i stort sett helt eliminerat användningar av checkar.

Korthandeln domineras av några få aktörer, ägda i konglomerat av svenska och utländska banker, med VISA och Mastercard som de i särklass största aktörerna. I min bank – Handelsbanken – är numera endast dessa två aktörer tillgängliga, och de har nu sådan marknadsdominans att det inte ens är möjligt att få ett traditionellt bankomat kort utan koppling till någon av dessa kreditkortsjättar. Om man nu tar sitt ansvar, och vägrar stödja de utomrättsliga aktioner som VISA och Mastercard initierat, avskärs man således inte bara från möjligheten att handla i affärer och på nätet med kort, utan t.o.m. från möjligheten att lyfta ut pengar i bankomat och motsvarande system. Det är få, om ens något enda annat, områden där man kan tala om sådan exklusiv marknadsdominans.

Det görs därför gällande att VISAs och Mastercards agerande står i strid mot såväl nationell lagstiftning som mot EG-fördraget, genom att man tillämpar olika villkor för likvärdiga transaktioner och därtill ställer som villkor att Wikileaks överger sin "affärsidé" för att kortföretagen skall tillåta transaktioner till organisationen. Genom beslutet avskärmar man Wikileaks från marknaden för finansiella transaktioner och avskräcker andra från att upprätthålla relationer med organisationen. Frågan om eventuellt "ont" uppsåt hos VISA eller Mastercard, d.v.s. bolagens bakomliggande bevekelsegrunder, behöver inte ens utredas – EG-rätten och nationellt relevant lagstiftning på området kräver endast att det kan konstateras att de berörda bolagen utnyttjat sin dominanta ställning på sätt som de facto medfört skada för Wikileaks och deras sympatisörer, utan objektivt stöd för sitt agerande. Jag konstaterar att det såvitt avser Wikileaks inte finns några fällande domar, inga andra rättsliga beslut, inte ens en inledd förundersökning, och noterar att det också saknas politiska beslut på såväl nationell som internationell nivå gentemot Wikileaks. VISA och Mastercard har helt enkelt bara utnyttjat sin dominerande ställning för att tillgodose egna eller andras preferenser, och det måste anses vara ställt utom tvivel att det skadat Wikileaks och, eller i vart fall, mig i min egenhet som konsument. Beslutets effekter står därmed i strid med lagen om betaltjänster (2010:751), jfr bl.a. 4:14 och 20, 5:4 och 10 samt, framförallt, 5:11 och 5:33. Grundprinciperna om dominerande ställning och befodringsplikt kommer till uttryck i samma författnings sjunde kapitel, § 1.

3. Finansinspektionen har bl.a. att "verka för ett gott konsumentskydd inom det finansiella systemet" (2009:93, § 2) och kontrollera efterlevnaden av regler inom sektorn (§ 4). Myndigheten skall i olika frågor samverka med andra myndigheter, däribland bl.a. Konkurrensverket, Konsumentverket och Riksgäldskontoret (§ 7).

Konkurrensverket har bl.a. till uppgift att verka för fri konkurrens och för att de regler som följer av bl.a. konkurrenslagen (2008:579) efterlevs (2007:1117, § 3). Artikel 82 i EG-fördraget innehåller regler som sammanfattningsvis innebär att företag med dominerande ställning förbjuds ställa villkor om att avsändare eller mottagare åtar sig särskilda förpliktelser, som saknar koppling till handelsbruk eller rättsliga beslut, för att avtal eller transaktionen skall ingås respektive fullgöras. Konkurrenslagen (2008:579) innehåller motsvarande regler, se 2:7, och ger Konkurrensverket rätt att med stöd av 3:1 samma lag ålägga den som vägrar avtalsfullgörande eller,

som i detta fall, transaktionen, att omedelbart upphöra med sin spärr av betalningarna.

Av lag om betaltjänster (2010:751) 8:1 framgår att Finansinspektionen har särskilt tillsynsansvar i dessa frågor och att man skall samverka med Konkurrensverket i vid brott mot befodringsplikt. Finansinspektionen skall i sådant fall ingripa och utfärda föreläggande, här om återupptagen befodran av beställd betaltjänst, och kan vid allvarliga fall t.o.m. återkalla förmedlingsinstituttets tillstånd.

4. VISA och Mastercard har ensidigt beslutat förbjuda användningen av korttjänsten för transaktioner till Wikileaks. De båda kortföretagen är var för sig, och sammantaget, marknadsdominanta (i Handelsbanken, min bank, utgör dessa de två enda kortalternativen) och har således befodringsplikt. Det hemställs på denna grund att

Konkurrensverket omedelbart ålägger VISA samt Mastercard att upphöra med sin spärr av betalningar till Wikileaks. Det måste betraktas som särskilt försvårande (jfr KonkL 3:9) att de båda kortbolagen, som de facto tvingat Handelsbanken att medverka i förfarandet, har varit initiativtagare till att försöka ekonomiskt kväva Wikileaks, och att de har och har haft en ledande roll i detta agerande

Finansinspektionen beslutar ålägga VISA och Mastercard högsta möjliga straffavgift (2010:751, 8:14-16) för deras agerande. Överträdelsen är synnerligen allvarlig både till sitt genomförande, sitt syfte och sina effekter, och har pågått under lång tid, även över den mest köpintensiva perioden i varje land (d.v.s. julhelgen). Agerandet är så allvarligt att Finansinspektionen dessutom bör överväga återkalla såväl VISAs som Mastercards tillstånd (8:11). Det förhållandet att de båda bolagen är just marknadsdominanta kan, naturligtvis, inte godtas som skäl för att inte vidta en sådan åtgärd, särskilt som det svenska rättssystemet visat sig vara berett att vidta just denna typ av åtgärder gentemot andra mindre aktörer som är marknadsdominanta och av icke rättsligt godtagbara skäl vägrar leverera samhällscentrala tjänster (jfr beslutet rörande Elbolaget Ekfors Kraft).

Göteborg som ovan

Dennis Töllborg
Professor i rättsvetenskap

Dennis Töllborg
Fullriggaregatan 13
426 74 Västra Frölunda

Påstått konkurrensproblem avseende spärrning av betalningar

Ni har i skrivelse som kom in till Konkurrensverket den 28 januari 2011 i korthet anfört att Visa och Mastercard ensidigt har beslutat om att förbjuda användningen av korttjänster för transaktioner till Wikileaks och hemställt att Konkurrensverket omedelbart ålägger Visa och Mastercard att upphöra med sin spärr av betalningar till Wikileaks.

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket in hur allvarligt problemet eller företeelsen är, hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande samt om någon annan myndighet eller aktör är bättre lämpad att agera i frågan. I bedömningen vägs även in Konkurrensverkets förutsättningar att utreda och bevisa en överträdelse.

Konkurrensverket finner inte skäl för att i sak pröva de förhållanden som ni tar upp. Den omständigheten att Konkurrensverket väljer att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningstagande till om förfarandet strider mot konkurrensreglerna.

Med vänlig hälsning

Peter Delden

Kopia till:
Finansinspektionen

Subject: Hemställan om VISA och Mastercard
Date: Wednesday, February 9, 2011 5:05:03 PM Sweden Time
From: Therese Malmberg
To: Dennis Toellborg

Bilaga 3

FI Dnr: 11-949

Hej

Tack för ditt brev.

VISA och Mastercard är två amerikanska bolag som tillhandahåller regelverk och varumärken för kortsamverkan i världen. Bolagen tillhandahåller enligt Finansinspektionens bedömning inte betaltjänster och behöver således inga tillstånd enligt lag (2010:751) om betaltjänster. Din hemställan om att Finansinspektionen ska vidta åtgärder mot VISA och Mastercard kan på dessa grunder inte genomföras.

Med vänlig hälsning
Therese Malmberg

Therese Malmberg
Jurist/Legal Counsellor
Finansinspektionen/Financial Supervisory Authority

P.O. Box 7821, Brunnsgatan 3, 103 97 Stockholm, Sweden
Tel: + 46 8 787 80 00
Fax: + 46 8 24 13 35
Dir: + 46 8 787 82 33

therese.malmberg@fi.se
www.fi.se

Subject: FI Dnr 11-949

Date: Monday, February 21, 2011 2:17:22 PM Sweden Time

From: Therese Malmberg

To: Dennis Toellborg

Bilaga 4

FI Dnr: 11-949

Hej

Det är inte möjligt för dig som privatperson att anhängiggöra ett tillsynsärende hos Finansinspektionen, se nedan. Det svar som Finansinspektionen givit dig avseende VISA och Mastercard är inte ett beslut, utan endast information, och kan således inte överklagas.

JO har (i ärende med dnr 5254-2009 och beslutsdatum 2010-10-13) uttalat att "Den som gör en anmälan som har stöd i författningsföreskrifter och rör honom eller henne själv, är saklegitimerad, medan en anmälan som bara syftar till att myndigheten ska ingripa mot någon annan i anledning av påtalade sakförhållanden inte med automatik leder till någon saklig prövning (jfr SOU 2010:29, s. 370). En person som uppger en myndighet om ett faktiskt förhållande och kanske rentav föreslår att en viss åtgärd ska vidtas, har i allmänhet ingen sådan nära anknytning till ärendet, som krävs för att han eller hon ska få partställning och besvärsmätt. I de fall en myndighet äger ta upp ett ärende på eget initiativ, anses den också juridiskt sett agera *ex officio*, även om ärendet inletts genom en anmälan utifrån (jfr Bohlin m.fl., Förvaltningsrättens grunder s. 118). För att initiativtagaren ska anses vara saklegitimerad eller part i ärendet krävs att ett beslut i ärendet antingen påverkar hans eller hennes offentligrättsliga ställning eller rör ett intresse som på något sätt erkänts av rättsordningen, t.ex. genom en föreskrift i en författning på området (Hellners m.fl., Förvaltningslagen med kommentarer, 2 uppl., s. 32 f.).

Med vänlig hälsning
Therese Malmberg

Therese Malmberg
Jurist/Legal Counsellor
Finansinspektionen/Financial Supervisory Authority

P.O. Box 7821, Brunnsgatan 3, 103 97 Stockholm, Sweden

Tel: + 46 8 787 80 00

Fax: + 46 8 24 13 35

Dir: + 46 8 787 82 33

therese.malmberg@fi.se
www.fi.se